

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: välisleping
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 09.08.1995
Avaldamismärge: RT II 1995, 11, 57

1. artikkel. Konventsiooni kehtivuspiirkond
2. artikkel. Mõisted
3. artikkel. Põhiprintsiibid ja kohustused
6. artikkel. Maal paiknevate reostusallikate puhul rakendatavad põhimõtted ja kohustused
7. artikkel. Keskkonnaekspertiis

Lisa I. KAHJULIKUD AINED

- I osa. PÕHIPRINTSIIBID
- II osa. KEELATUD AINED
- III osa. PESTITSIIDID

Lisa II. PARIMA KESKKONNAPRAKTIKA JA PARIMA VÕIMALIKU TEHNOLOOGIA KASUTAMISE KRITEERIUMID

Lisa III. MAAL PAIKNEVATEST REOSTUSALLIKATEST PÄRINEVA REOSTUSE VÄLTIMISE MEETMED JA KRITEERIUMID

Lisa IV. LAEVADELT LÄHTUVA REOSTUSE VÄLTIMINE

Lisa V. LÄÄNEMERE PIIRKONNAS JÄÄTMETE VÕI MUU AINE KAADAMISE ÜLDISEST KEELUST VABASTUSED

Lisa VI. KALDALÄHEDASEST TEGEVUSEST TINGITUD REOSTUSE VÄLTIMINE

Lisa VII. REOSTUSJUHTUDELE REAGEERIMINE

Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsioon

Vastu võetud 09.04.1992

Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni ratifitseerimise seadus
Helsingi 1992. aasta konventsiooni IV lisa «Laevade põhjustatud merereostuse vältimine»
muudatused

Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni muudatused

Mitteametlik tõlge

Konventsiooni osapooled,

olles teadlikud Läänemere merekeskkonna asendamatutest väärtustest, selle erakordsest hüdrograafilisest ja ökoloogilisest iseloomust ning elustiku tundlikkusest keskkonna muutustele;

pidades meeles Läänemere piirkonna ajaloolist ja tänapäevast majanduslikku, sotsiaalset ja kultuurilist tähtsust regiooni rahvaste heaolule ja arengule;

täheldades sügava murega Läänemere veelgi jätkuvat reostamist;

deklareerides oma vankumatut otsust kindlustada Läänemere ökoloogiline taastumine, tagada ja säilitada merekeskkonna isetaastumisvõime ja ökoloogiline tasakaal;

tunnistades, et Läänemere merekeskkonna kaitsmine ja seisundi parandamine on ülesanded, mida ei saa efektiivselt teostada ainuüksi riiklike jõupingutustega, vaid ainult tiheda regionaalse koostöö ja teiste asjakohaste rahvusvaheliste meetmete abil;

tunnustades keskkonnakaitse alaseid saavutusi 1974. a. Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni raames ja Läänemere Merekeskkonna Kaitse Komisjoni osa selles;

tuletades meelde 1972. a. Stockholmi inimkeskkonna kaitse konverentsi deklaratsiooni vastavaid otsuseid ja põhimõtteid ning 1975. a. Euroopa julgeoleku ja koostöö konverentsi lõppakti;

soovides laiendada koostööd selliste pädevate piirkondlike organisatsioonidega, nagu seda on 1973. a. Gdanski Läänemere ja Belti väinade elusressurside kaitse konventsiooni alusel asutatud Läänemere Rahvusvahelise Kalamajanduse Komisjon; tervitades Läänemere deklaratsiooni, mis on vastu võetud Läänemere- ja teiste asjast huvitatud riikide, Euroopa Majandusühenduse ja kaasatud rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide poolt 1990. a. Ronnebys ning keskkonnakaitse koondprogrammi, mille eesmärk on koostada ühine tegevuskava Läänemere ökoloogilise tasakaalu taastamiseks;

olles teadlik nii avalikustamise ja rahvahariduse kui ka mitteriiklike organisatsioonide töö tähtsusest Läänemere edukal kaitsmisel;

tervitades paranenud tihedama koostöö võimalusi, mis on avanenud tänu hiljutisele, rahumeelsele koostööle ja vastastikusel mõistmisel rajanevale poliitilisele arengule Euroopas;

otsustades uue konventsiooni koostamisel arvestada rahvusvahelise keskkonnapoliitika ja -seadusandluse arengut, et laiendada, tugevdada ja kaasajastada Läänemere merekeskkonna kaitse õiguslikku korda;

on kokku leppinud järgnevas:

1. artikkel. Konventsiooni kehtivuspiirkond

Käesolev Konventsioon kehtib Läänemere territooriumil. Konventsioonis tähistab «Läänemere territoorium» Läänemerd koos Taani väinadega, mis on piiratud Skaw paralleeliga Skagerraki väinas põhjalaiusel 57° 44,43'. See hõlmab ka riikide sisemerd, s.t. antud Konventsioonis mereala, mis jääb maa poole sellest baasjoonest, millest alates mõõdetakse territoriaalvete ulatust kuni Konventsiooni osapoolte poolt määratud maapoolse piirini.

Konventsiooni osapooltel tuleb ratifitseerimis-, kinnitamis- või ühinemiskirja deponeerimisel informeerida depositaari oma sisemere määratlusest.

2. artikkel. Mõisted

Käesolevas Konventsioonis:

1. «Reostus» tähendab selliste ainete või energia, mis võivad olla ohtlikud inimese tervisele, kahjustada elusressursse ja mere ökosüsteeme, olla takistuseks mere õiguspärasele kasutamisele, s.h. kalapüügile, kahjustada merevee kasutamist ja viia heaolu vähenemisele, inimesepoolset otsust või kaudset sisselasest merre (sealhulgas estuaaridesse);

2. «Reostus maal paiknevatest allikatest» tähendab mere reostamist kõigi maal paiknevate punkt- ja hajureostusallikate poolt, millede sisaldis jõuab merre vee ja õhu kaudu või otse rannikult. See haarab ka igasuguse tahtliku merepõhja-aluse reostuse, mis pärineb maapealsetest tunnelitest, torujuhtmetest või teistest vahenditest;

3. «Laev» tähendab iga tüüpi merekeskkonnas tegutsevat ujuvvahendit, kaasa arvatud ka tiiburlaevad, õhkpatjadel töötavad liikurvahendid, allveelaevad, teisaldatavad ujuvvahendid ja statsionaarsed või ujuvplatvormid;

4. a) «Kaadamine» tähendab:

i) igasugust tahtlikku jäätmete või muude ainete, mis pärinevad laevadelt, teistelt inimese poolt valmistatud merel asuvatelt konstruktsioonidelt või lennuvahenditelt, heidet merre või merepõhjale;

ii) igasugust tahtlikku laevade, inimese poolt valmistatud teiste merel asuvate konstruktsioonide või lennuvahendite uputamist merre;

b) kaadamiseks ei loeta:

i) laevade, muude mererajatiste ja lennuvahendite või nende seadmete tavapärase tegevusega kaasnevad jäätmete ja ainete merre uputamist, välja arvatud juhud, mil on tegemist merre uputamise eesmärgil selliste jäätmete või ainete veoks spetsiaalselt kohaldatud laevade, muude mererajatiste või lennuvahenditega; või jäätmete veoga neile laevadele, muudele mererajatistele ja lennuvahenditele; või nendel toimuva jäätmete töötlemise saadustega;

ii) ainete paigutamist merre, kui selle eesmärk erineb tavalisest ainete heitest, kusjuures paigutamise eesmärk ei tohi olla vastuolus käesoleva Konventsiooni eesmärkidega;

5. «Tuhastamine» tähendab jäätmete või teiste ainete tahtlikku põletamist merel eesmärgiga neid termiliselt lagundada. Laevade või inimese poolt muude tehiskonstruktsioonide tavapärase eksploatatsiooniga kaasnev samalaadne juhuslik tegevus ei kuulu nimetatud mõiste alla;

6. «Õli» tähendab naftat ükskõik millises vormis, kaasa arvatud toornafta, kütteõli, masuut, naftatöötlemisjäätmed ja naftadestilleerimissaadused;

7. «Kahjulik aine» tähendab igasugust ainet, mis merre viiduna võib põhjustada reostuse;

8. «Ohtlik aine» tähendab igasugust kahjulikku ainet, mis oma omaduste tõttu on püsiv, toksiline ja võimeline bioakumuleeruma;

9. «Reostusjuhtum» tähendab juhtumit või ühesuguse päritoluga juhtumite jada, mis põhjustab või võib põhjustada õli või teiste kahjulike ainete heite merre ja mis kujutab või võib kujutada ohtu Läänemere merekeskkonnale või rannikule või Konventsiooni ühe või mitme osapoole huvidele, ja mis nõuab päästeoperatsioone või teistsugust kiiret reageeringut.

10. «Piirkondlik majandusintegratsiooni organisatsioon» tähendab suveräänsete riikide poolt asutatud organisatsiooni, millele osalejad riigid on delegeerinud oma volitused käesoleva Konventsiooni poolt reguleeritud valdkonnas.

11. «Komisjon» tähendab vastavalt 19. artikli määratlusele Läänemere Merekeskkonna Kaitse Komisjoni.

3. artikkel. Põhiprintsiibid ja kohustused

1. Konventsiooni osapooled võtavad igaüks eraldi või ühiselt tarvitusele kõik seadusandlikud, administratiivsed või muud reostuse ennetamiseks ja vältimiseks vajalikud meetmed, et saavutada Läänemere ökoloogilist taastumist ja selle ökoloogilise tasakaalu säilimist.

2. Konventsiooni osapooled rakendavad ettevaatuspõhimõtet, s.t. võtavad tarvitusele ennetavaid meetmeid, kui on põhjust eeldada, et otseselt või kaudselt merekeskkonda viidud aine või energia võib ohustada inimese tervist, kahjustada mere elusressursse ja ökosüsteeme, kahandada heaolu ning takistada mere õiguspärast kasutamist, isegi kui puuduvad lõplikud tõendid heite ja selle oletatavate tagajärgede põhjusliku seose kohta.

3. Ennetamiseks ja vältimaks Läänemere reostamist, edendavad Konventsiooni osapooled parima keskkonnapraktika ja parima võimaliku tehnoloogia kasutamist. Kui parima keskkonnapraktika ja parima võimaliku tehnoloogia (kriteeriumid lisas II) kasutamisest tulenev reostuskoormuse vähenemine ei vii keskkonna seisukohalt vastuvõetavatele tulemustele, rakendatakse täiendavaid abinõusid.

4. Konventsiooni osapooled rakendavad põhimõtet – saastaja maksab.

5. Konventsiooni osapooled kindlustavad, et punkt- ja difuusetest allikatest pärineva vee- ja õhukeskkonna reostuskoormuse mõõtmised ja arvutused, mis viiakse läbi Läänemere merekeskkonna seisundi hindamise ja käesoleva Konventsiooni täitmise kindlustamise eesmärgil, toimuvad teaduslikult kindlaks määratud viisil.

6. Konventsiooni osapooled teevad Konventsiooni täitmisel oma parima selleks, et see ei põhjustaks reostust väljaspool Läänemere piirkonda. Ka ei tohi vastavad meetmed tuua kaasa kahjulikku mõju õhu kvaliteedile, atmosfäärile, veekogudele, põhjaveele ega pinnasele, samuti mitte jäätmete hulga suurenemist, kahjulike jäätmete teket ega kasvavat riski inimese tervisele.

4. artikkel. Rakendamine

1. Konventsiooni rakendatakse, et kaitsta Läänemere merekeskkonda, mis hõlmab veekogu ja merepõhja koos elusressursside ja mere teiste eluvormidega.
2. Kahjustamata oma suveräänsust, täidab iga Konventsiooni osapool riiklike võimustruktuuride kaudu Konventsiooni sätteid oma territoriaal- ja sisemeres.
3. Konventsiooni ei rakendata sõjalaevade, mereväe abilaevade, lennuväe ega ka teiste riigile kuuluvate või riigi poolt eksploateeritavate laevade ja õhusõidukite suhtes, mida kasutatakse mittekommertslikel eesmärkidel.

Siiski tagab iga Konventsiooni osapool, et need laevad ja õhusõidukid tegutsevad võimaluste ja teostatavuse piires kooskõlas Konventsiooni põhimõtetega. Selleks tuleb rakendada vastavaid meetmeid, mis ei kahjusta tema omanduses või kasutuses olevate vastavate laevade ja õhusõidukite kasutamist ega eksploatatsiooniomadusi.

5. artikkel. Kahjulikud ained

Konventsiooni osapooled kohustuvad vältima ja likvideerima Läänemere merekeskkonna reostust mis tahes allikatest pärinevate kahjulike ainete ja täitma sel eesmärgil I lisas esitatud abinõusid ja tingimusi.

6. artikkel. Maal paiknevate reostusallikate puhul rakendatavad põhimõtted ja kohustused

1. Konventsiooni osapooled kohustuvad vältima ja likvideerima Läänemere merekeskkonna reostust maal paiknevatest reostusallikatest, kasutades seejuures ka parimat keskkonnapraktikat kõigi reostusallikate ja parimat võimalikku tehnoloogiat punkt-reostusallikate suhtes. Selleks võtab iga Konventsiooni osapool Läänemere vesikonnas tarvitusele vastavad abinõud oma suveräänsed õigusi loovutamata.
2. Konventsiooni osapooled rakendavad III lisas esitatud menetlusi ja abinõusid. Sellel eesmärgil teevad nad koostööd, et töötada välja ja rakendada spetsiaalseid programme, juhtnõore, standardeid või eeskirju vette ja õhku suunatud emissioonide ja heidete kohta, keskkonna seisundi ning kahjulikke aineid sisaldavate toodete ning materjalide kohta.
3. Punktallikatest pärinevaid kahjulikke aineid ei tohi juhtida otseselt või kaudselt Läänemere merekeskkonda, välja arvatud tühistes kogustes, ilma eelneva eriloata, mida võidakse perioodiliselt revideerida ja mis antakse välja pädevate riigiorganite poolt vastavalt III lisa 3. juhises esitatud printsiipidele. Konventsiooni osapooled kindlustavad õhku ja vette suunatavate lubatud emissioonide monitooringu ja kontrolli.
4. Kui heide vooluveekogusse, mis läbib kahe või enama Konventsiooni osapoole territooriumi või on piiriveekoguks nende vahel, võib põhjustada Läänemere merekeskkonna reostamist, võtavad Konventsiooni osapooled ühiselt või võimaluse korral koostöös kolmanda asjast huvitatud riigiga kasutusele vajalikud abinõud sellise reostuse vältimiseks ja likvideerimiseks.

7. artikkel. Keskkonnaekspertiis

1. Alati kui mingi Konventsiooni osapool kavandab tegevust, millel võib eeldatavalt olla märkimisväärne ebasoovitav mõju Läänemere merekeskkonnale ja mis nõuab rahvusvahelise õiguse järgi või asjasse puutuvale Konventsiooni osapoolele rakenduvate siseriiklikest õigusaktidest kõrgemalseisvate aktide järgi keskkonnaekspertiisi, peab see osapool sellest teatama Komisjonile ja igale Konventsiooni osapoolele, keda võib mõjustada piireületav reostus Läänemere piirkonnas.
2. Asjassepuutuv Konventsiooni osapool konsulteerib iga tõenäoliselt piireületava reostuse läbi mõjutatud Konventsiooni osapoolega, kui seda nõuavad rahvusvahelise õiguse sätted või asjassepuutuva Konventsiooni osapoolele rakenduv siseriiklikest õigusaktidest kõrgemalseisv akt.
3. Kui kaks või enam Konventsiooni osapoolt jagavad Läänemere vesikonnas asuvat piiriveekogu, teevad nad koostööd, et kindlustada käesoleva artikli 1. paragrahvis nimetatud keskkonnaekspertiisi käigus Läänemere merekeskkonnale tekitatava võimaliku mõju põhjalik uurimine. Asjaosalised Konventsiooni osapooled võtavad ühiselt tarvitusele vajalikke meetmeid, et vältida ja likvideerida reostust, kaasa arvatud selle kahjulikku kumulatiivset mõju.

8. artikkel. Laevadelt pärineva reostuse vältimine

1. Kaitsmaks Läänemerd laevadelt pärineva reostuse eest, rakendavad Konventsiooni osapooled IV lisas märgitud meetmeid.
2. Konventsiooni osapooled töötavad välja ja rakendavad ühtseid nõudeid rajatistele laevajäätmete vastuvõtuks, võttes seejuures arvesse ka Läänemeres sõitvate reisilaevade erivajadusi.

9. artikkel. Lõbusõidulaevad

Konventsiooni osapooled rakendavad lisaks neile Konventsiooni sätetele, mida saab otseselt rakendada lõbusõidulaevadele, erimeetmeid, et vähendada lõbusõidulaevade tegevusest tulenevat

kahjulikku mõju Läänemere merekeskkonnale. Meetmed sisaldavad muu hulgas abinõusid nii õhureostuse, müra ja hüdrodünaamiliste mõjude vastu kui ka lõbusõidulaevade jäätmete vastuvõtuks vajalike seadmete kohta.

10. artikkel. Tuhastamise keelustamine

1. Konventsiooni osapooled keelustavad tuhastamise Läänemerel.
2. Iga Konventsiooni osapool kohustub kindlustama selle artikli tingimuste järgimise laevadel:
  - a) mis on registreeritud tema territooriumil või sõidavad tema lipu all;
  - b) mis lossivad tema territooriumil või territoriaalvetes tuhastamiseks määratud aineid;
  - c) mis usutavasti tegelevad tuhastamisega tema territoriaalvetes või sisemeres.
3. Tuhastamise kahtluse korral teevad Konventsiooni osapooled koostööd juhtumi uurimiseks vastavalt IV lisa 2. juhisele.

11. artikkel. Kaadamise vältimine

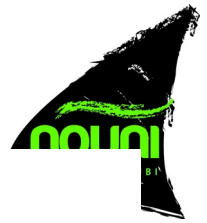
1. Konventsiooni osapooled keelustavad Läänemeres kaadamise, välja arvatud käesoleva artikli 2. ja 4. paragrahvis toodud erandid.
2. Merepõhjust väljakaevatud aine kaadamise puhul on vajalik eelnev eriluba, mille annavad pädevad riigivõimad vastavalt V lisas esitatud tingimustele.
3. Iga Konventsiooni osapool kohustub kindlustama selle artikli tingimuste järgimise laevadel ja õhusõidukitel:
  - a) mis on registreeritud tema territooriumil või sõidavad tema lipu all;
  - b) lossivad tema territooriumil või territoriaalvetes kaadamiseks määratud aineid;
  - c) mis usutavasti tegelevad kaadamisega tema territoriaalvetes või sisemeres.
4. Selle artikli sätteid ei rakendata laeva või lennuki täieliku hävimise tõttu inimesele või laevale või õhusõidukile tekkinud ohu korral, või juhtumitel, mis seavad ohtu inimelu ja mil kaadamine on ainus viis ohu ärahoidmiseks ning sellise kaadamise poolt põhjustatav kahju on tõenäoliselt väiksem kui teistel viisidel põhjustatu. Sellist kaadamist teostatakse, et vähendada ohtu inimelule ja mereelustikule.
5. Käesoleva artikli 4. paragrahvi sätete järgi teostatud kaadamisest teatatakse ja seda käsitletakse vastavalt VII lisale ning vastavalt V lisa 4. juhises toodud sätetele teatatakse sellest koheselt Komisjonile.
6. Kahtluse korral, et kaadamine on vastuolus käesoleva Konventsiooni sätetega, teevad Konventsiooni osapooled koostööd juhtumi uurimiseks vastavalt IV lisa 2. juhise sätetele.

12. artikkel. Merepõhja ja selle pinnase uurimine ja kasutamine

1. Iga Konventsiooni osapool rakendab kõiki meetmeid, et vältida temale kuuluva merepõhja ja selle pinnase uurimisest ja kasutamisest või sellega seotud tegevusest tulenevat Läänemere merekeskkonna reostamist ja kindlustab kohese valmisoleku vastuaktsioonideks nimetatud toimingute poolt põhjustatud reostusjuhtude korral.
2. Et vältida ja likvideerida sellistest tegevustest tulenevat reostust, kohustuvad Konventsiooni osapooled rakendama võimaluse piires VI lisas esitatud tingimusi ja abinõusid.

13. artikkel. Reostusjuhtumitest teatamine ja läbirääkimiste pidamine

1. Alati kui reostusjuhtum Konventsiooni osapoolle territooriumil võib põhjustada Läänemere merekeskkonna reostamist väljaspool tema territooriumi ja sellega külgnevat mereala, kus ta teostab oma suveräänseid õigusi ja kohustusi vastavalt rahvusvahelisele õigusele, teatab Konventsiooni osapool sellest koheselt neile Konventsiooni osapooltele, kelle huvisid on kahjustatud või tõenäoliselt kahjustatakse.
2. Kui paragrahvis 1 nimetatud Konventsiooni osapooled peavad vajalikuks, tuleb pidada reostuse vältimise, vähendamise ja kontrollimise eesmärgil läbirääkimisi.
3. 1. ja 2. paragrahvi rakendatakse ka juhtudel, mil Konventsiooni osapool on kannatanud kolmanda riigi territooriumilt pärineva reostuse läbi.

14. artikkel. Koostöö merereostuse vastu võitlemisel

Konventsiooni osapooled rakendavad nii igaüks eraldi kui ühiselt, nagu on sätestatud VII lisas, kõiki vajalikke meetmeid, et olla võimelised reageerima reostusjuhtumitele ning et vähendada või kõrvaldada nende poolt Läänemere merekeskkonnale avaldatavat mõju.

15. artikkel. Looduse kaitse ja bioloogiline mitmekesisus

Konventsiooni osapooled rakendavad Läänemere ja selle poolt mõjutatavate ranniku ökosüsteemide suhtes nii üksikult kui ühiselt kõiki vajalikke meetmeid, et säilitada taime- ja loomakoosluste elupaiku ja bioloogilist mitmekesisust ning kaitsta ökoloogilisi protsesse. Selliseid meetmeid rakendatakse ka selleks, et kindlustada loodusressursside säästlikku kasutamist Läänemere piirkonnas. Nimetatud eesmärgil püüavad Konventsiooni osapooled välja töötada vastavad õigusaktid, mis sisaldavad vajalikke juhiseid ja tingimusi.

16. artikkel. Aruandlus ja informatsiooni vahetamine

1. Konventsiooni osapooled esitavad Komisjonile kindlaksmääratud ajavahemike järel aruandeid:

- a) Konventsiooni ja selle lisade sätete ning Konventsiooni raames vastu võetud soovitude täitmiseks rakendatud õiguslike, administratiivsete ja muude meetmete kohta;
- b) käesoleva paragrahvi punktis a esitatud meetmete efektiivsuse kohta;
- c) käesoleva paragrahvi punktis a esitatud meetmete rakendamisel ettetulnud probleemide kohta.

2. Konventsiooni osapool või Komisjoni palvel esitavad osapooled olemasoleva informatsiooni saastelubade, emissiooniandmete ja keskkonnaseisundi kohta.

17. artikkel. Avalikkuse informeerimine

1. Konventsiooni osapooled kindlustavad Läänemere ja selle vesikonna veekogude seisundi, reostuse vältimise ja likvideerimise meetmete rakendamise ja planeerimise ning nende meetmete efektiivsuse kohta käiva informatsiooni kättesaadavuse avalikkusele. Sel eesmärgil kindlustavad Konventsiooni osapooled järgmise informatsiooni kättesaadavuse avalikkusele:

- a) väljaantud saasteload ja neis nõutavad tingimused;
- b) monitooringu ning hinnangute andmise eesmärgil veekogudest ja reovee heitmetest võetud proovide tulemused;
- c) täpsed andmed vee kvaliteedi kohta.

2. Iga Konventsiooni osapool kindlustab, et selline informatsioon oleks avalikkusele sobival ajal kättesaadav, ja võimaldab mõõduka hinna eest registreeritud sissekannetest koopia.

18. artikkel. Informatsiooni kaitsmine

1. Käesoleva Konventsiooni sätted ei mõjuta ühegi Konventsiooni osapoolle õigust või kohustust kaitsta oma siseriikliku õiguse ja rahvusvaheliste lepingute alusel informatsiooni, mis on seotud intellektuaalse omandiga, sealhulgas tööstuse- ja kaubandusalaste saladustega, samuti riikliku julgeoleku ja isikuandmete konfidentsiaalsusega.

2. Kui üks Konventsiooni osapool siiski otsustab anda sellist kaitstud informatsiooni teisele Konventsiooni osapoolle, austab informatsiooni saanud osapool selle konfidentsiaalsust ja tingimusi, millistel see saadi, ning kasutab seda ainult neil eesmärkidel, milleks see anti.

19. artikkel. Komisjon

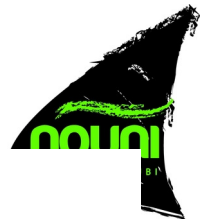
1. Läänemere Merekeskkonna Kaitse Komisjon, edaspidi «Komisjon», on asutatud käesoleva Konventsiooni eesmärkide saavutamiseks.

2. Läänemere Merekeskkonna Kaitse Komisjon, mis asutati vastavalt 1974. a. Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsioonile, on Komisjon.

3. Komisjoni esimehe koht antakse igale Konventsiooni osapoolle nende ingliskeelsete nimetuste tähestikulises järjekorras. Esimees on tegev kaks aastat ja ei või esimeheks olemise ajal esindada esimehe kohta hoidvat Konventsiooni osapoolt. Kui esimees ei saa tegutseda oma tähtaja lõpuni, nimetab esimehe kohta hoidev Konventsiooni osapool talle järglase, kes jääb esimehe kohale kuni Konventsiooni osapoolle tähtaja lõppemiseni.

4. Komisjoni istungid toimuvad esimehe kokkukutsumisel vähemalt kord aastas. Erakorralised istungid, mida taotleb üks Konventsiooni osapool ja toetab teine Konventsiooni osapool, kutsuvad kokku esimees ja need toimuvad niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 90 päeva pärast taotluse esitamist.

5. Kui Konventsioon ei sätesta teisiti, võtab Komisjon oma otsused vastu ühehäälselt.

20. artikkel. Komisjoni kohustused

1. Komisjoni kohustused on:

- a) jälgida pidevalt Konventsiooni täitmist;
- b) soovitada vajalikke abinõusid Konventsiooni eesmärkide saavutamiseks;
- c) jälgida Konventsiooni sätteid, kaasa arvatud selle lisasid, ja soovitada Konventsiooni osapooltele Konventsioonile ja selle lisadele vajalikke parandusettepanekuid, kaasa arvatud muudatusi ainete ja materjalide nimekirjades ning uute lisade vastuvõtmist.
- d) määratleda reostuskontrolli kriteeriumid, reostuse vähendamise eesmärgid ning rakendatavad, eriti III lisas sätestatud abinõud;
- e) koostöös asjaomaste riiklike struktuuridega edendada täiendavate abinõude rakendamist, võttes arvesse käesoleva artikli punkti f, et kaitsta Läänemere merekeskkonda, ja selleks:
  - i) võtta vastu, töödelda, resümeerida ja levitada vastavat teadaolevatest allikatest pärinevat teaduslikku, tehnoloogilist ja statistilist informatsiooni; ja
  - ii) edendada teaduslikku ja tehnoloogilist uurimistööd; ja
- f) vajaduse korral taotleda pädevate piirkondlike ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide abi ühiseks teaduslik-tehniliseks uurimistööks, samuti muudeks Konventsiooni eesmärkidega kokkusobivateks üritusteks.

2. Komisjon võib enesele võtta täiendavaid funktsioone, mida ta peab vajalikuks Konventsiooni eesmärkide saavutamisel.

21. artikkel. Komisjoni tööks vajalikud administratiivsed sätted

1. Komisjoni töökeeleks on inglise keel.

2. Komisjon kehtestab oma protseduurireeglid.

3. Komisjoni ametiruumid, edaspidi «Sekretariaat», asuvad Helsingis.

4. Komisjon nimetab peasekretäri ja korraldab vajaliku personali töölevõtu ning määrab kindlaks peasekretäri kohustused, volitused ja töötingimused.

5. Peasekretär on Komisjoni kõrgeim ametiisik, kes täidab funktsioone, mis on vajalikud Konventsiooni elluviimiseks, Komisjoni tööks, samuti teisi Komisjoni poolt ja selle protseduurireeglitega temale usaldatud ülesandeid.

22. artikkel. Komisjoni jaoks kehtestatud finantssätted

1. Komisjon kehtestab oma finantsreeglid.

2. Komisjon võtab vastu ühe või kahe aasta eelarve ja arutab läbi järgneva finantsaasta eelarve.

3. Kogu eelarve, kaasa arvatud iga Komisjoni poolt vastuvõetud lisaelarve, moodustub Konventsiooni osapoolte (v.a. Euroopa Majandusühendus) võrdsetest osamaksetest, kui Komisjon ei otsusta ühehäälselt teisiti.

4. Euroopa Majandusühenduse osamaks ei ületa 2,5% eelarve administratiivkuludest.

5. Iga Konventsiooni osapool kannab oma esindajate, ekspertide ja nõunike Komisjoni töös osalemisega seotud kulud.

23. artikkel. Hääleõigus

1. Välja arvatud käesoleva artikli 2. paragrahvis sätestatud juhul, on igal Konventsiooni osapooltel Komisjonis üks hääl.

2. Euroopa Majandusühendus ja iga teine piirkondlik majandusühendus võib oma pädevuse piires kasutada hääleõigust nii mitme häälega, kui mitu tema liikmesriiki on Konventsiooni osapooled. Sellised organisatsioonid ei kasuta oma hääleõigust juhul, kui seda teevad nende liikmesriigid ja vastupidi.

24. artikkel. Teaduslik ja tehniline koostöö

1. Konventsiooni osapooled kohustuvad otseselt või vajaduse korral läbi pädevate regionaalsete või teiste rahvusvaheliste organisatsioonide tegema koostööd teaduse, tehnika ja muu uurimistöö vallas ning vahetama andmeid ja muud teaduslikku informatsiooni Konventsiooni eesmärkide saavutamiseks. Et edendada monitooringut ja uuringuid Läänemere piirkonnas, kohustuvad Konventsiooni osapooled ühtlustama lubade andmise korda monitooringu ja uuringute läbiviimiseks.

2. Minemata vastuollu Konventsiooni 4. artikli 2. paragrahviga, kohustuvad Konventsiooni osapooled otseselt või vajaduse korral läbi pädevate regionaalsete või teiste rahvusvaheliste organisatsioonide edendama uuringuid ja toetama või kaasa aitama programmidele, mille eesmärgiks on arendada meetodeid reostuse liigi, ulatuse, levikuteede, avaldusvormide, riski ja vastuabinõude kindlaksmääramiseks. Eriti kohustuvad Konventsiooni osapooled arendama Läänemere merekeskkonda tõenäoliselt reostavate ainete ja materjalide käitluse, ladustamise ja kõrvaldamise alternatiivseid meetodeid.

3. Minemata vastuollu Konventsiooni 4. artikli 2. paragrahviga, kohustuvad Konventsiooni osapooled otseselt või vajaduse korral läbi pädevate regionaalsete või teiste rahvusvaheliste organisatsioonide, toetudes käesoleva artikli 1. ja 2. paragrahvile, vastavalt saadud andmetele ning informatsioonile tegema koostööd, et arendada võrreldavaid vaatlusmeetodeid, teostamaks baasuuringuid ja koostamaks üksteist täiendavaid või ühiseid monitooringuprogramme.

4. Artikli eelnevates paragrahvides viidatud ülesannete täideviimise organiseerimine ja töö ulatus tuleb peajoonetes kujundada Komisjoni poolt.

25. artikkel. Kahju eest vastutamine

Konventsiooni osapooled kohustuvad ühiselt välja töötama ja vastu võtma Konventsiooniga vastuolus olevast tegevusest või tegevusetusest tuleneva kahju eest vastutamise reeglid, kaasa arvatud vastutuse piirid, kohustuste kindlaksmääramise kriteeriumid ja protseduurid ning võimalikud kahju heastamise teed.

26. artikkel. Vaidluste lahendamine

1. Konventsiooni osapoolte vahel tekkinud vaidlused Konventsiooni tõlgendamise või rakendamise üle lahendatakse läbirääkimiste teel. Kui asjaosalised osapooled ei jõua kokkuleppele, otsivad nad sobivat läbirääkimiste kohta või paluvad ühiselt vahendajaks kolmanda Konventsiooni osapoole, pädeva rahvusvahelise organisatsiooni või kvalifitseeritud isiku.

2. Kui asjaosalised osapooled ei suuda lahendada vaidlusi läbirääkimiste teel või ei suuda kokku leppida eelpool kirjeldatud meetmete suhtes, esitatakse sellised vaidlused ühisel kokkuleppel lahendamiseks erakorralisele või korralisele vahekohtule või rahvusvahelisele kohtule.

27. artikkel. Vaieldamatute õiguste kaitse

Konventsiooni sätteid ei saa tõlgendada kui piiranguid navigeerimis- ja kalastamisvabadusele, mere teadusliku uurimise või muule avamere seadusliku kasutamise vabadusele ega ka õigusele territoriaalvete kahjutuks läbimiseks.

28. artikkel. Lisade staatus

Käesoleva Konventsiooni lisad on Konventsiooni lahutamatuks osaks.

29. artikkel. Suhted teiste konventsioonidega

Käesoleva Konventsiooni sätteid ei kahjusta Konventsiooni osapoolte õigusi ja kohustusi teiste olemasolevate ja tulevaste lepingute osas, mis edendavad ja arendavad käesoleva Konventsiooni aluseks oleva mereõiguse põhimõtteid, eriti merekeskkonna reostuse vältimisega seotud sätteid.

30. artikkel. Nõupidamine Konventsiooni parandamiseks või täiendamiseks

Nõupidamise Konventsiooni üldiseks läbivaatamiseks või paranduste tegemiseks võib kokku kutsuda Konventsiooni osapoolte nõusolekul või Komisjoni soovil.

31. artikkel. Parandused Konventsiooni artiklite kohta

1. Iga Konventsiooni osapool võib esitada Konventsiooni artiklite kohta parandusettepanekuid. Kõik parandusettepanekud esitatakse depositaarile ja osapool teatab nendest kõigile Konventsiooni teistele osapooltele, kes pärast teate saamist informeerivad niipea kui võimalik depositaari paranduse heakskiitmisest või tagasilükkamisest. Konventsiooni osapoole soovil arutatakse esitatud parandusettepanekut Komisjonis. Sel puhul rakendatakse 19. artikli 4. paragrahvi. Kui parandus on Komisjoni poolt heaks kiidetud, rakendatakse käesoleva artikli 2. paragrahvis esitatud protseduuri.

2. Komisjon võib soovitada parandusi Konventsiooni artiklite kohta. Iga selline parandusettepanek esitatakse depositaarile ja sellest teatatakse viimase poolt kõigile Konventsiooni osapooltele. Pärast teate saamist teatavad osapooled niipea kui võimalik depositaarile paranduse heakskiitmisest või tagasilükkamisest.

3. Parandus jõustub üheksakümne päeva möödumisel sellest, kui depositaar on saanud kõigilt Konventsiooni osapooltelt teate paranduse vastuvõtmise kohta.

32. artikkel. Lisade parandused ja lisade vastuvõtmine

1. Igast Konventsiooni osapoole poolt lisade kohta esitatud parandusettepanekust teatab depositaar teistele Konventsiooni osapooltele ja seda arutatakse Komisjonis. Kui see on Komisjonis vastu võetud, edastatakse parandus Konventsiooni osapooltele soovituseliga see vastu võtta.

2. Igast Komisjoni poolt soovitatud lisade kohta käivast parandusettepanekust teatab depositaar Konventsiooni osapooltele soovituseliga see vastu võtta.

3. Selline parandus otsustatakse komisjoni poolt määratud tähtaja möödumisel vastu võtta, kui selle aja jooksul ükski Konventsiooni osapool ei ole depositaarile saadetud kirjaliku teatega parandust tagasi lükanud. Vastuvõetud parandus jõustub Komisjoni poolt määratud tähtajal.

Komisjoni poolt määratud tähtaega pikendatakse täiendavalt kuue kuu võrra ja paranduse jõustumist lükatakse vastavalt edasi, kui erandjuhtudel keegi Konventsiooni osapooltest informeerib depositaari enne Komisjoni poolt määratud tähtaja möödumist sellest, et kuigi ta kavatses parandust aktsepteerida, ei ole põhiseaduslikud eeltingimused paranduse vastuvõtmiseks veel täidetud.

4. Konventsiooni lisa võetakse vastu vastavalt käesoleva artikli sätetele.

33. artikkel. Reservatsioonid

1. Konventsiooni sätete osas ei saa olla reservatsioone.

2. Käesoleva artikli 1. paragrahvi säte ei takista Konventsiooni osapoolel ajavahemiku jooksul, mis ei ületa ühte aastat, keelduda Konventsiooni jõustunud lisa või selle paranduse rakendamisest. 1974. a. Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni osapool, kes keeldub rakendamast käesoleva Konventsiooni lisa või selle osa, rakendab keeldumise perioodil 1974. a. Konventsiooni vastavat lisa.

3. Kui pärast käesoleva Konventsiooni jõustumist Konventsiooni osapool järgib käesoleva artikli 2. paragrahvi sätetega kehtestatud õigusi, informeerib ta Komisjoni poolt lisa paranduse või uue lisa vastuvõtmise ajal teisi Konventsiooni osapooli nendest sätetest, millede täitmisest ta loobub kooskõlas käesoleva artikli 2. paragrahviga.

34. artikkel. Allakirjutamine

Ajavahemikul 9. aprillist 1992. a. kuni 9. oktoobrini 1992. a. on käesolev Konventsioon avatud allakirjutamiseks Euroopa Majandusühendusele ja neile riikidele, kes osalevad 9. aprillil 1992. a. Helsingis toimival Läänemere merekeskkonna kaitse diplomaatilisel konverentsil.

35. artikkel. Ratifitseerimine, kinnitamine, ühinemine

1. Käesolev Konventsioon kuulub ratifitseerimisele või kinnitamisele.

2. Käesolev Konventsioon on pärast jõustumist avatud ühinemiseks igale riigile või piirkondlikule majandusühendusele, kes soovib järgida Konventsiooni põhimõtteid, eeldusel, et selle riigi või organisatsiooni ühinemise poolt on kõik Konventsiooni osapooled. Kui piirkondlik majandusühendus on piiratud pädevusega, lepatakse osalemise tingimused kokku Komisjoni ja huvitatud organisatsioonide vahel.

3. Ratifitseerimise, kinnitamise või ühinemise dokumendid deponeeritakse depositaari juures.

4. Euroopa Majandusühendus ja iga teine piirkondlik majandusühendus, saades käesoleva Konventsiooni osapoolteks, kasutab oma pädevuse piires õigusi ja kannab vastutust selles ulatuses, millise käesolev Konventsioon oma liikmesriikidele omistab. Sellisel juhul ei ole nende organisatsioonide liikmesriikidel üksikult õigust neid õigusi kasutada.

36. artikkel. Jõustumine

1. Käesolev Konventsioon jõustub kahe kuu möödumisel kõigi allakirjutanud Läänemere-äärsete riikide ja Euroopa Majandusühenduse ratifitseerimis- või kinnitamisdokumentide deponeerimisest depositaari juures.

2. Iga riigi jaoks, kes ratifitseerib või kinnitab käesoleva Konventsiooni enne või pärast viimase ratifitseerimis- või kinnitamisdokumendi deponeerimist vastavalt käesoleva artikli 1. paragrahvi sätetele, jõustub käesolev Konventsioon kahe kuu möödudes selle riigi poolt ratifitseerimis- või kinnitamisdokumendi deponeerimisest või Konventsiooni jõustumise päeval, sõltuvalt sellest, kumb neist tähtaegadest on hilisem.

3. Iga ühineva riigi või piirkondliku majandusühenduse jaoks jõustub käesolev Konventsioon kahe kuu möödudes ühinemisdokumendi deponeerimisest.

4. Pärast käesoleva Konventsiooni jõustumist kaotab kehtivuse Helsingis 22. märtsil 1974. a. allakirjutatud Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsioon.

5. Hoolimata käesoleva artikli 4. paragrahvist, rakendatakse eelnimetatud Konventsiooni lisade parandusi, mis on Konventsiooni osapoolte poolt vastu võetud käesoleva Konventsiooni allakirjutamise ja jõustumise vahelisel perioodil, kuni käesoleva Konventsiooni vastavad lisad on vastavalt parandatud.

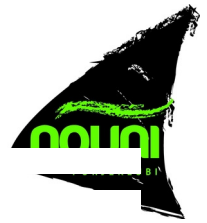
6. Hoolimata käesoleva artikli 4. paragrahvist, rakendatakse eelnimetatud Konventsiooni raames vastuvõetud soovitusi ja otsuseid sel määral, kuivõrd nad on kas käesoleva Konventsiooniga ühtesobivad ega ole Konventsiooni või mõne selle raames vastuvõetud otsusega selgesõnaliselt kehtetuks tunnistatud.

37. artikkel. Väljaastumine

1. Igal Konventsiooni osapooltel on õigus viie aasta möödumisel käesoleva Konventsiooni jõustumisest igal ajal Konventsiooni liikmeskonnast välja astuda, teatades sellest depositaarile kirjalikult ette. Konventsiooni osapoolte väljaastumine jõustub 30. juunil depositaarile väljaastumisest teatamise aastale järgneval aastal.

2. Saanud teate Konventsiooni osapoolte väljaastumisest, kutsub depositaar kokku Konventsiooni osapoolte nõupidamise, arutamaks väljaastumise tagajärge.

38. artikkel. Depositaar

1. Soome Vabariigi valitsus, tegutsedes depositaarina:

a) teatab kõigile Konventsiooni osapooltele ja peasekretärile:

- i) allakirjutamistest;
- ii) iga ratifitseerimis-, kinnitamis- või ühinemisdokumendi deponeerimisest;
- iii) käesoleva Konventsiooni jõustumise kuupäevast;
- iv) igast mis tahes artikli või lisa kohta esitatud või soovitatud parandusest või uue lisa vastuvõtmisest, samuti nende paranduste või uute lisade jõustumise tähtajast;
- v) igast 31. ja 32. artikli kohta käivast dokumendist ning selle laekumise ajast;
- vi) igast väljaastumise teatest ning selle väljaastumise jõustumise ajast;
- vii) igast Konventsiooniga seotud seadusaktist või dokumendist;

b) saadab käesoleva Konventsiooni kinnitatud koopiad kõigile ühinenud riikidele ja piirkondlikele majandusühendustele.

Ülaltoodu tõenduseks kirjutasi selleks vajalikul viisil volitatud allakirjutanud alla käesolevale Konventsioonile. Koostatud Helsingis, 9. aprillil 1992. aastal ühes autentse ingliskeelses eksemplaris, mis deponeeritakse Soome Vabariigi valitsuse juures. Soome Vabariigi valitsus saadab kinnitatud koopiad kõigile allakirjutanutele.

Lisa I. KAHJULIKUD AINED

I osa. PÕHIPRINTSIIBID

1.0. Sissejuhatus

Käesoleva Konventsiooni vastavate osade tingimuste täitmiseks kasutavad Konventsiooni osapooled kahjulike ainete identifitseerimisel ja hindamisel 2. artikli 7. paragrahvis määratletud menetlust.

1.1. Ainete määramise kriteeriumid

Ainete identifitseerimine ja hindamine põhineb järgmistel aineomadustel:

- püsivus;
- toksilisus või teised kahjulikud omadused;
- kalduvus bioakumulatsiooniks; samuti ka eeldatavalt reostust põhjustavatel omadustel: – vaatlusandmete kontsentratsioonide ja kahjutute kontsentratsioonide vaheline suhe;
- antropogeense eutrofeerumise risk;
- piireületav ja kauglevi tähtsus;
- mereökosüsteemi ebasoovitavate muutuste risk ja nende pöördumatus ning kestvus;
- radioaktiivsus;
- mere elusressursside kasutuse ja teiste seaduslike merekasutusviiside tõsine häirimine;
- aineringe iseloom (s.t. ringlevad kogused, kasutamine ja merekeskkonda jõudmise tõenäosus);
- kantserogeensed, teratogeensed ja mutageensed omadused merekeskkonnas või selle kaudu omandatud omadused.

Konkreetsete ainete või ainerühmade identifitseerimisel ja hindamisel ei pruugi kõigil karakteristikutel olla võrdne tähtsus.

1.2. Kahjulike ainete prioriteetsuse grupid

Konventsiooni osapooled peavad reostust ennetavate meetmete rakendamisel prioriteetseks järgmisi ainete gruppe, mis on üldtunnustatud kui kahjulikud ained:

- a) raskmetallid ja nende ühendid;
- b) organohalogeensed ühendid;
- c) fosfori ja tina orgaanilised ühendid;
- d) pestitsiidid, nagu fungitsiidid, herbitsiidid, insektitsiidid, slimitsiidid ja kemikaalid, mida kasutatakse puidu, saematerjali, puidumassi, tselluloosi, paberi, naha ja riide säilitamisel;
- e) õlid ja nafta päritoluga süsivesinikud;
- f) teised, eriti merekeskkonnale kahjulikud orgaanilised ühendid;
- g) lämmastiku- ja fosforiühendid;
- h) radioaktiivsed ained, sealhulgas jäätmed;
- i) raskestilagundatavad ained, mis võivad ujuda, hõljuda või settida;
- j) ained, mis mõjutavad tõsiselt inimese tarbeks merest saadud toodete maitset ja/või lõhna või mõjutavad tunduvalt vee maitset, lõhna, värvi, läbipaistvust või teisi omadusi.

II OSA. KEELATUD AINED

Kaitsmaks Läänemere piirkonda ohtlike ainete eest, keelustavad Konventsiooni osapooled täielikult või osaliselt Läänemerel ja selle vesikonnas järgmiste ainete või ainerühmade kasutamise:

2.1. Ained, mille igasugune kasutamine v.a. ravimitena on keelatud

DDT (1,1,1-trikloro-2,2-bis(kloorfenüül)-etaan) ning selle derivaadid DDE ja DDD;

2.2. Ained, mille igasugune kasutamine on keelatud, v.a. nende kasutusaja lõpuni olemasolevates suletud süsteemiga seadmetes või uurimistöö ja analüütilistel eesmärkidel

- a) PCB-d (polükloreeritud bifenüülid);
- b) PCT-d (polükloreeritud terfenüülid).

2.3. Ained, mille kasutamine on teatud valdkondades keelatud

Orgaanilised ühendid alla 25 m pikkuste lõbusõidulaevade ja võrgukuuride antiseptiliste värvide jaoks.

III osa. PESTITSIIDID

Kaitsmaks Läänemerd ohtlike ainete eest, püüavad Konventsiooni osapooled minimiseerida ja, kui iganes võimalik, keelustada Läänemerel ja selle vesikonnas järgmiste ainete kasutamist pestitsiididena:

	CAS-number*
Akrüülnitriil	107131
Aldriin	309002
Aramiit	140578
Kaadmiumi ühendid	-
Kloordaan	57749
Kloordekoon	143500
Kloordimeform	6164983
Triklorometaan (Kloroform)	67663
1,2-Dibromoetaan (etileendibromiid)	106934
Dieldriin	60571
Endriin	72208
Fluoräädikhape ja derivaadid	7664393, 144490
Heptakloor	76448
Isobensaan	297789
Isodriin	465736
Kelevan	4234791
Plii ühendid	-
Elavhõbeda ühendid	-
Morfamkvaat	4636833
Nitrofeen	1836755
Pentaklorofenool	87865
Polükloreeritud terpeenid	8001501
Kvintoseen (pentakloronitrobenseen)	82688
Seleeni ühendid	-
2,4,5-T	93765
Toksafeen	8001352

* CAS – Chemical Abstract Service (Referatiivajakirja «Chemical Abstract» teenindussüsteem)

Lisa II. PARIMA KESKKONNAPRAKTIKA JA PARIMA VÕIMALIKU TEHNOLOOGIA KASUTAMISE KRITEERIUMID

1. reegel; Üldsätted

1. Kooskõlas käesoleva Konventsiooni vastavate osadega rakendavad Konventsiooni osapooled allpool kirjeldatud parima keskkonnapraktika ja parima võimaliku tehnoloogia kriteeriume.

2. Reostuse vältimiseks ja likvideerimiseks kasutavad Konventsiooni osapooled parimat keskkonnapraktikat kõigi reostusallikate ja parimat võimalikku tehnoloogiat punktreostusallikate suhtes, vähendades või likvideerides kontrollistrateegiatega edendamise teel vette ja õhku tehtavaid heiteid kõigist allikatest.

2. reegel; Parim keskkonnapraktika

1. Mõiste «parim keskkonnapraktika» tähendab kõige sobivamate meetmete kombinatsiooni rakendamist. Konkreetsete juhtude puhul tuleks kaaluda järgmist meetmete pingerida:

- avalikkuse ja tarbija varustamine informatsiooniga ning teatud konkreetse tegevuse, toote kasutamise ning jäätmekäitluse keskkonnakaitsete tagajärgede kohta käiva väljaõppe korraldamine;
- hea, toote kogu kasutusetsükli kõiki aspekte käsitleva keskkonnapraktika koodeksi väljatöötamine ja rakendamine;
- kohustuslikud etiketid, mis informeerivad avalikkust ja tarbijat tootest, selle kasutamise ja jäätmekäitlusega seotud keskkonnanriskist;
- kogumis- ja jäätmekäitlussüsteemi võimalikkus;
- ressursi- ja energiasäästlikkus;
- taaskasutus, taastamine ja korduskasutus;
- ohtlike ainete ja toodete kasutuse ja ohtlike jäätmete tekitamise vältimine;
- tegevuste, toodete või toodete gruppide ning emissiooni suhtes majandusmeetmete rakendamine;
- lubade süsteem, kaasa arvatud piirangute loetelu või keelustamine.

2. Määrates üld- või üksikjuhul, milline meetmete kombinatsioon moodustab parima keskkonnapraktika, tuleks erilist tähelepanu pöörata:

- ettevaatusprintsibile;
- toote valmistamise, kasutamise ja jäätmekäitlusega seotud ökoloogilisele riskile;
- vältimisele või asendamisele vähemreostava tegevuse või tootega;
- asendusmaterjalide või -tegevuste potentsiaalsetele keskkonnakaitsetele kasudele ja kahjudele;
- teaduse ja teadmiste arengule ning muutustele;
- täideviimise piirangutele;
- sotsiaalsetele ja majanduslikele kaasmõjudele.

3. reegel; Parim võimalik tehnoloogia

1. Termin «parim võimalik tehnoloogia» tähendab protsessi, seadme või töömeetodi viimast arengutaset, mis on osutanud vaatlusaluse abinõu praktilisele sobivusele reostuse vähendamiseks.

2. Määrates, kas protsesside, seadmete ja töömeetodite kogum vastab üld- või üksikjuhtudel parima võimaliku tehnoloogia nõuetele, tuleks erilist tähelepanu osutada:

- hiljuti edukalt katsetatud samaväärsetele protsessidele, seadmetele ja töömeetoditele;
- tehnoloogilistele eelistele ja teaduse ning teadmiste arengule;
- tehnoloogia majanduslikule tasuvusele;
- rakendamise piirangutele;
- emissioonide iseloomule ja kogusele;
- jäätmevabale/jäätmevaesele tehnoloogiale;
- ettevaatusprintsibile.

4. reegel; Edasine areng

Eeltoodust järeldub, et parim keskkonnapraktika ja parim võimalik tehnoloogia muutuvad ajas nii tehnoloogia arengu ja majanduslike ning sotsiaalsete tegurite kui ka teaduse ning teadmiste arengu tulemusena.

Lisa III. MAAL PAIKNEVATEST REOSTUSALLIKATEST PÄRINEVA REOSTUSE VÄLTIMISE MEETMED JA KRITEERIUMID

1. reegel; Üldsätted

Kooskõlas Konventsiooni vastavate osadega rakendavad Konventsiooni osapooled käesolevas lisas esitatud kriteeriume ja meetmeid kogu Läänemere vesikonnas, võttes seejuures arvesse 2. lisas kirjeldatud parimat keskkonnapraktikat ja parimat võimalikku tehnoloogiat.

2. reegel; Erinõuded

1. Linnade ja asulate heitvesi tuleb puhastada vähemalt bioloogiliselt või teiste samavõrd efektiivsete meetoditega reostuse vähenemise tähtsamate näitajate suhtes. Tarvitusele tuleb võtta abinõud, et tunduvalt vähendada heitveest toitained.
2. Tööstusettevõtete veemajanduse eesmärgiks peaks olema suletud veesüsteemid või vee korduvkasutuse kõrge tase, et vältida igal pool heitvee teket.
3. Tööstuse reovett tuleb puhastada eraldi enne segunemist lahjendusveega.
4. Ohtlike aineid või teisi samalaadseid ühendeid sisaldavat heitvett ei puhastata koos teiste heitvetega. See on lubatud vaid juhul, kui saavutatakse samaväärne puhastusefekt kõigi heitvete eraldi puhastamisega. Heitvee kvaliteedi paranemine ei tohi viia kahjuliku jääkmuda koguste märkimisväärsele suurenemisele.
5. Kahjulike ainete vette ja õhku emiteerimise piirväärtused tuleb määrata spetsiaalsete lubadega.
6. Linnade ja asulate heitveepuhastusseadmetega ühendatud tööstusettevõtted ja teised punktreostusallikad peavad kasutama parimat võimalikku tehnoloogiat, et vältida ohtlike ainete heiteid, mida ei ole võimalik kahjutustada asulate heitveepuhastusseadmetega või mis võivad häirida puhastusprotsessi. Lisaks tuleb võtta kasutusele meetmed vastavalt parimale keskkonnapraktikale.
7. Kalakasvatusest tulenevat reostust tuleb vältida ja elimineerida, edendades ja rakendades parimat keskkonnapraktikat ja parimat võimalikku tehnoloogiat.
8. Diffuusetest allikatest tulevat reostust, kaasa arvatud põllumajandus, tuleb vältida, edendades ja rakendades parimat keskkonnapraktikat. 9. Kasutatavad pestitsiidid peavad vastama Komisjoni poolt kehtestatud kriteeriumidele.

3. reegel; Tööstusettevõtetele lubade andmise printsiibid

Konventsiooni 6. artikli 3. paragrahvile vastavalt kohustuvad Konventsiooni osapooled lubade väljaandmisel rakendama järgmisi printsiipe: 1. Tööstusettevõtte valdaja esitab pädevatele võimuorganitele taotluse formulari vajalike andmete ja informatsiooniga. Enne taotluse esitamist on soovitatav, et valdaja peab pädevate võimuorganitega läbirääkimisi vajalike andmete üle (kokkulepe vajalike ülevaadete ja informatsiooni kohta). Taotlus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid ja informatsiooni:

Üldinformatsioon – nimi, tööstusharu, asukoht ja töötajate arv.

Tegelik olukord ja/või kavandatud tegevus: – heite ja/või emissiooni asukoht;

– tootangu liik, tootangu ja/või töötlemise maht;

– tootmisprotsessid;

– tooraine kogus ja liik, toimeained ja/või vahetoodang;

– puhastamata heitvete ja heitgaaside kogus ja kvaliteet kõigist asjassepuutuvatest allikatest (näit. tehnoloogiline vesi, jahutusvesi);

– heitvete ja heitgaaside puhastamise viis, eel- ja lõpliku puhastuse protsess ja efektiivsus;

– puhastatud heitvee ja heitgaaside koguse ja kvaliteedi suhe eelpuhastuse ja/või lõpliku puhastuse väljalasku;

– tootmisprotsessi ja heitvee ning heitgaaside puhastamise käigus tekitatud vedelate ja tahkete jäätmete kogus ja kvaliteet;

– vedelate ja tahkete jäätmete käitlus;

– informatsioon tootmisavariide ja avariireostuse vältimise meetmete kohta;

– käesolev keskkonnaseisund ja võimalik mõju keskkonnale.

Vajaduse korral alternatiivsed lahendused ja nende erinev mõju, näit. ökoloogilised, majanduslikud ja julgeolekuaspektid:

– teised võimalikud tootmisprotsessid;

– teised võimalikud toorained, toimeained ja/või vahetoodang;

– teised võimalikud puhastustehnoloogiad.

2. Pädevad võimuorganid hindavad käesolevat keskkonnaseisundit ja kavandatava tegevuse võimalikku mõju keskkonnale.
3. Pädevad võimuorganid väljastavad loa peale põhjalikku hindamist, kus erilist tähelepanu pööratakse ülalmainitud aspektidele. Luba peab sisaldama vähemalt järgmist:
  - kõigi heidete ja/või emissioonide koguseid ja kvaliteeti mõjutavate tegurite iseloomustust (näit. toodangu maht);
  - otsete ja kaudsete heidete ja emissioonide koguste ja kvaliteedi (maht ja/või kontsentratsioon) piirväärtusi;
  - instruksioone, mis puudutavad:
    - ehitust ja turvalisust;
    - tootmisprotsesse ja/või toimeaineid;
    - puhastusmeetmete tööd ja hooldust;
    - materjalide ja ainete regenereerimist ja jäätmekäitlust;
    - kasutaja poolt kindlustatud kontrolli tüüpi ja ulatust (iseregulatsioon);
    - protsessi avariide ja avariiliste heidete korral rakendatavaid meetmeid;
    - kasutatavaid analüüsimeetodeid;
    - kasutaja poolt teostatava moderniseerimise, remondi ja uuringute ajakava;
    - kasutaja monitooringut ja/või iseregulatsiooni, remondi ja uuringu aruannete ajakava.
4. Pädevad võimuorganid või sõltumatud pädevate võimuorganite poolt volitatud institutsioonid peavad:
  - proovivõtmise ja analüüside abil inspekteerima heidete ja/või emissioonide kogust ja kvaliteeti;
  - kontrollima loaõuete järgimist;
  - korraldama heitvee väljalaskude ja atmosfääri suunatud emissioonide mitmesuguse mõju monitooringut;
  - vajaduse korral lubasid läbi vaatama.

Lisa IV. LAEVADELT LÄHTUVA REOSTUSE VÄLTIMINE

1. reegel; Koostöö

Konventsiooni osapooled teevad Läänemere reostamise vältimisel järgnevat koostööd: a) Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni raames, eriti rahvusvaheliselt kehtivate reeglite edendamisel, mis muuhulgas põhinevad ka käesolevast Konventsioonist tulenevatel olulisematel põhimõtetel ja kohustustel, kaasa arvatud parima võimaliku tehnoloogia ning parima keskkonnapraktika rakendamisel, nagu see on määratletud II lisas; b) Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni poolt vastuvõetud reeglite efektiivne ja kooskõlastatud rakendamine praktikas.

2. reegel; Abi juurdluste läbiviimisel

Konventsiooni osapooled, minemata seejuures vastuollu 4. artikli 3. paragrahvi, abistavad üksteist asjakohaselt olemasoleva reostusvastaseid abinõusid puudutava seadusandluse rikkumiste uurimisel, mis on toimunud või arvatakse olevat toimunud Läänemere piirkonnas. Niisugune abi võib sisaldada, kuid ei pea sellega piirduma, naftaraamatute, kaubaveoraamatute, logiraamatu ning masinapävaraamatu läbivaatamist ning analüüsideks naftaproovide võtmist vastavalt volitatud võimu esindajate poolt.

3. reegel; Mõisted

Käesolevas lisas:

1. «Administratsioon» tähistab Konventsiooni osapoolde valitsust, kelle lipu all laev sõidab. Kui laev sõidab teatud riigi lipu all, on administratsiooniks vastava riigi valitsus. Merepõhja või selle pinnase uurimiseks või ekspluateerimiseks kasutatavate teisaldatevate või kinnitatud platvormide puhul, mis

asuvad ranniku läheduses, mille uurimise ja ekspluateerimise üle teatud riigil on suveräänne võim, on administratsiooniks vastava rannikuriigi valitsus.

2. a) «Heide», seoses kahjulike ainetega või niisuguseid aineid sisaldavate väljalaskudega, tähistab igasugust ükskõik millest põhjustatud mainitud ainete merrepääsemist laevalt ning hõlmab igasugust väljavoolamist, ladestumist, väljavalgumist, lekkimist, väljapumpamist, väljapaiskamist või tühendamist;

b) «Heitmeks» ei loeta:

i) kaadamist selles tähenduses, nagu seda mõistetakse rahvusvahelises jäätmete ja muu aine kaamisest põhjustatud merereostuse vältimise konventsioonis, mis on võetud vastu Londonis 1972. aasta 29. detsembril; või

ii) otseselt merepõhja maavarade uurimise, kasutamise või merel toimuva töötlemisega seotud kahjulike ainete pääsemist merre; või

iii) kahjulike ainete pääsemist merre seoses ametlikult lubatud reostuse kõrvaldamise või kontrolli teaduslike uuringutega.

3. Termin «lähimast maast» tähendab «lähimast lähtejoonest, millest vastavalt rahvusvahelisele seadusandlusele lähtutakse kõnealuse territooriumi territoriaalmere määramisel».

4. Terminit «jurisdiktsioon» tõlgendatakse kooskõlas käesoleva Lisa rakendamise või tõlgendamise hetkel kehtiva rahvusvahelise seadusandlusega.

5. Termin MARPOL 73/78 tähistab 1973. a. rahvusvahelist laevadepoolse reostuse vältimise konventsiooni, mida on muudetud juurdekuuluva 1978. aasta protokolliga.

4. reegel; MARPOL 73/78 lisade rakendamine

Osapooled rakendavad MARPOL 73/78 lisade sätteid vastavalt 5. reeglile.

5. reegel; Reovesi

Konventsiooni osapooled rakendavad käesoleva reegli punktide A kuni D ning F ja G sätteid Läänemere piirkonnas laevast reovete eemaldamisel.

A. Mõisted:

Käesolevas reeglis:

1. «**Reovesi**» tähistab:

a) iga tüüpi tualettruumidest, pissuaaridest või WC-de piigatitest pärinevat heitvett või muid jäätmeid,

b) meditsiiniliseks otstarbeks kasutatavate ruumide (dispanser, laevahaigla) kraanikaussidest, vannidest ja piigatitest pärinevat heitvett;

c) elusloomi sisaldavatest ruumidest pärinevat heitvett; või

d) muud heitvett, kui see on segunenud eelmainitutega.

2. «Kogumistank» tähistab reovee kogumiseks ja säilitamiseks ettenähtud tanki.

B. Rakendamine Käesoleva reegli sätteid rakenduvad: a) laevadele kogumahtuvusega 200 t ja enam;

b) laevadele kogumahtuvusega vähem kui 200 t, millel on luba vedada pardal enam kui 10 isikut;

c) laevadele, millel ei ole mõõdetud kogumahtuvust ja millel on luba vedada pardal enam kui 10 isikut.

C. Reovee laevast merrejuhtimine

1. Vastavalt käesoleva reegli punktile D on reovee laevast merrejuhtimine keelatud, välja arvatud alljärgnevatel juhtudel:

a) kui laev juhib merre pihustatud ja desinfitseeritud reovett, kasutades selleks administratsiooni poolt heaks kiidetud süsteemi vähemalt 4 meremiili kaugusel lähimast maast;

või reovett, mis ei ole pihustatud ja desinfitseeritud, vähemalt 12 meremiili kaugusel lähimast maast tingimusel, et kogu säilitustankides säilitatavat reovett ei väljastata korraga, vaid väikestes kogustes sel ajal, kui laev liigub kiirusega vähemalt 4 sõlme; või

b) kui laeval on administratsiooni poolt heaks kiidetud reovee töötlemise seadmed, ja

i) aparatuuri katsetamise tulemused on esitatud leava pardal olevas dokumendis;

ii) lisaks, merrejuhitav heitvesi ei põhjusta tahkete osiste tekkimist ümbritsevas vees ega muuda selle värvi.

2. Kui heitvesi on segunenud jäätmete või reoveega, mille kohta kehtivad teistsugused merrejuhtimise nõuded, siis rakenduvad rangemad nõuded.

D. Erandid Käesoleva reegli punkt C ei rakendu: a) kui reovee merrejuhtimine laevast on vajalik laeva ohutuse tagamiseks või inimeste päästmiseks merel; või

b) reovee merrejuhtimise põhjuseks on laeva või selle seadmete kahjustus või kui nii enne kui pärast kahjustuse ilmumist on rakendatud kõik vajalikud abinõud reovee väljutamise vältimiseks või vähendamiseks. E. Reovee vastuvõtmise vahendid

1. Iga Konventsiooni osapool on kohustatud kindlustama reovee vastuvõtuks vajalike vahendite olemasolu oma sadamates ja terminaalides Balti mere regioonis vastavalt neid kasutavate laevade vajadustele ning põhjustamata sealjuures laevade alusetut viivitust.

2. Et võimaldada sadama vastuvõtuseadmete torude ühendamist laeva reovee väljajuhtimistorudega, peavad mõlemad torud olema varustatud alljärgnevas tabelis toodud standardsete äärikühenditega:

Väljutamisühenduslülide äärikute standardsed mõõtmed

Kirjeldus	Mõõtmed
välimine läbimõõt	210 mm
sisemine läbimõõt	vastavalt toru välimisele läbimõõdule
keermesliite läbimõõt	170 mm
ääriku augud	4 lõhist läbimõõdus 18 mm asetsevad äärikul võrdsetel kaugustel üksteisest, so mm.
ääriku paksus	16 mm
poltide ja mutrite hulk ja läbimõõt	4 tk, kõik läbimõõduga 16 mm ja sobiva pikkusega

Äärik on konstrueeritud sobima terasest vm. siledapinnalisest materjalist torudega, mille maksimaalne sisemine läbimõõt koos sobiva tihendiga peab taluma töösurvet kuni 6 kg/cm².

Laevadel, mille süvis on 5 meetrit ja vähem, võib äärikühendi sisemine läbimõõt olla 38 millimeetrit.

F. Ülevaatused

1. Läänemere piirkonnas rahvusvahelisi reise sooritavad laevad peavad läbi tegema alljärgnevad ülevaatused: a) Esmane ülevaatus, mis viiakse läbi enne laeva teenistusse asumist või enne, kui antakse välja käesoleva reegli punktis G nõutav tõend, millele eelnev ülevaatus peab tagama, et:

i) kui laeval on reovee töötlemise aparaat, vastab see Komitee poolt soovitatud ning administratsiooni poolt heaks kiidetud standarditel ja katsetusmeetodeil põhinevatele ekspluatatsiooninõuetele;

ii) kui laeval on reovee pihustamise ja desinfitseerimise aparaat, vastab see Komitee poolt soovitatud ning administratsiooni poolt heaks kiidetud standarditel ja katsetusmeetodeil põhinevatele ekspluatatsiooninõuetele;

iii) kui laeval on olemas kogumistank, peab selle maht vastama administratsiooni poolt esitatud

nõuetele ning võimaldama kogu reovee säilitamise, pidades silmas laeva tegevuse iseloomu, pardal viibivate isikute arvu ning teisi olulisi tegureid. Kogumistank peab vastama Komitee poolt soovitatud ning administratsiooni poolt heaks kiidetud standarditel ja katsetusmeetodeil põhinevatele ekspluatatsiooninõuetele;

iv) laev on varustatud toruga reovee juhtimiseks laevalt vastuvõtusüsteemi. Toru peaks olema varustatud standardse äärikühendiga vastavalt punktile E, või eriülesandeid täitvate laevade puhul, alternatiivsete administratsiooni poolt heaks kiidetud teiste standardite, näit. kiirsidestusega. Ülevaatus peab tagama, et laeva seadmed, varustus, töökorraldus ja materjalid oleksid täielikus vastavuses käesolevas reeglis esitatavate nõuetega. Administratsioon tunnustab teiste osapoolte volitusel välja antud reovee töötlemise seadmete «Tüüptesti tõendeid».

b) Korraldised läbivaatused administratsiooni poolt määratud ajavahemiku möödudes, mis aga ei tohi ületada viit aastat, peavad tagama, et laeva varustus, seadmed, töökorraldus ja materjalid oleksid täielikus vastavuses käesoleva reegli nõuetega.

2. Laevade ülevaatus seoses käesoleva eeskirja sätete kehtestamisega viivad läbi administratsiooni ametnikud. Siiski võib administratsioon usaldada ülevaatuste läbiviimise selleks volitatud isikutele või administratsiooni poolt tunnustatud organisatsioonile. Igal juhul peab vastav Administratsioon tagama ülevaatuste efektiivsuse ja põhjalikkuse.

G. Tõend

1. «Reoveega reostamise vältimise tõend» antakse välja laevadele, mis võivad vedada pardal rohkem kui 50 inimest ning teevad rahvusvahelisi reise Balti mere regioonis pärast vastavalt käesoleva reegli punkti F sätetele toimunud ülevaatus.

2. Tõendi annab välja kas administratsioon või selleks administratsiooni poolt volitatud isik või organisatsioon. Igal juhul langeb kogu vastutus tõendi eest administratsioonile.

3. «Reoveega reostamise vältimise tõend» koostatakse vastavalt MARPOL 73/78 IV lisa toodud vormile. Kui tõend ei ole inglise keeles, peab sellele olema lisatud tõlge inglise keelde.

4. «Reoveega reostamise vältimise tõend» antakse välja administratsiooni poolt kehtestatud ajavahemikuks, mis ei ületa viit aastat.

5. Tõend kaotab kehtivuse kui laeva nõutavates seadmetes, varustuses, töökorralduses või materjalides on tehtud olulisi muudatusi ilma administratsiooni eelneva nõusolekuta, välja arvatud juhtudel, kui on tegemist seadmete või varustuse täieliku väljavahetamisega.

Lisa V. LÄÄNEMERE PIIRKONNAS JÄÄTMETE VÕI MUU AINE KAADAMISE ÜLDISEST KEELUST VABASTUSED

1. reegel

Vastavalt käesoleva Konventsiooni 11. artikli 2. paragrahvile ei kehti süvendamisel kaadamise keeld alljärgnevatel tingimustel:

- a) süvendamisel saadud materjali, mis sisaldab I lisa toodud kahjulikke aineid, kaadamine on lubatud ainult juhul, kui sealjuures järgitakse Komitee juhendeid; ja
- b) kaadamiseks on olemas eriluba, mille on eelnevalt välja andnud vastav riiklik võimuorgan kas:
  - i) osapoole sisemeres või territoriaalmeres; või
  - ii) vajaduse korral väljaspool sisemerd või territoriaalmerd pärast eelnevat konsulteerimist Komiteega. Lubasid annab osapool välja vastavalt käesoleva lisa 3. reeglile.

2. reegel

1. Käesoleva Konventsiooni 11. artikli 2. paragrahvis märgitud riiklik organ:

- a) annab välja käesoleva lisa 1. reeglis ettenähtud erilubasid;
- b) peab arvet kaadata lubatud materjali omaduste ja koguse, kaadamise aja, koha ja meetodi kohta;
- c) kogub saadaolevat informatsiooni viimasel ajal Läänemere piirkonda väljastatud aine kohta ning kuni käesoleva Konventsiooni jõustumiseni, tingimusel, et kõnealune aine võib kahjustada Läänemere vett või organisme, sattuda kalapüügivahenditesse või põhjustada muud kahju, samuti informatsiooni niisuguse kaadamise koha, aja ning meetodi kohta.

2. Vastavalt käesoleva lisa 1. reeglile annab vastav riiklik organ välja erilubasid aine kavatsetavaks kaadamiseks Läänemere piirkonnas, mis: a) on peale laaditud tema territooriumil;

b) on peale laaditud tema territooriumil asuvale või tema lipu all sõitvale laevale või lennuvahendile, kui pealelaadimine toimub riigis, mis ei ole käesoleva Konventsiooni osapool.

3. Iga Konventsiooni osapool edastab Komiteele ning vajaduse korral ka teistele osapooltele andmed, mis on täpsustatud käesoleva lisa 2. reegli punktis 1c. Informatsiooni edastamise korra ning selle täpse sisu määrab Komitee.

3. reegel

Erilubade väljaandmisel vastavalt käesoleva lisa 1. reeglile peab vastav riiklik organ silmas alljärgnevat:

- a) s üvendamisel saadud kaadamiseks mõeldud ainese kogus;
- b) I lisa toodud kahjulike ainete sisaldus selles;
- c) asukoht (näit. kaadamise piirkonna koordinaadid, sügavus ning kaugus kaldast), samuti selle kaugus eriotstarbelistest aladest (näit. puhkealad, kudemisalad, kalakasvatuseks ja -püügiks kasutatavad alad);
- d) vee alljärgnevad omadused, kui kaadamine toimub väljaspool territoriaalmerd: i) hüdrograafilised näitajad (näit. temperatuur, soolsus, tihedus, profiil);
ii) keemilised omadused (näit. pH, lahustunud hapniku ja toitainete sisaldus);
iii) bioloogilised näitajad (näit. primaarproduktioon ja bentos);
informatsioon peab sisaldama ka käesolevas punktis mainitud aasta keskmisi näitajaid ja nende muutumist aastaegade lõikes; ja
- e) teiste võimalike selles kaadamispiirkonnas sooritatud kaadamiste olemasolu ja mõju.

4. reegel

Käesoleva Konventsiooni 11. artikli 5. paragrahvi järgi koostatavad aruanded peavad sisaldama ka neid andmeid, mis esitatakse Komitee poolt ettenähtud aruandevormis.

Lisa VI. KALDALÄHEDASEST TEGEVUSEST TINGITUD REOSTUSE VÄLTIMINE

1. reegel; Mõisted

Käesolevas lisa:

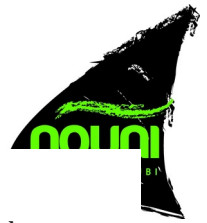
1. «Kaldalähedane tegevus» tähistab igasugust nafta- ja gaasimaardlate uurimist ja kasutamist teisaldatavalt või kinnitatud kaldalähedast seadmestikult või rajatiselt ning hõlmab kõiki muid ülalmainituga seotud tegevusi;
2. «Kaldalähedane üksus» tähistab iga teisaldatavat või kinnitatud kaldalähedast seadmestikku või rajatist, mis on seotud gaasi- või naftavarude uurimise, kasutamise või tootmisega või nafta peale- või mahalaadimisega;
3. «Uurimine» hõlmab kõiki puurimistöid, välja arvatud seismilised uuringud;
4. «Kasutamine» hõlmab igasugust tootmise, puurkaevude kontrolli ja stimuleerimisega seotud tegevust.

2. reegel; Parima võimaliku tehnoloogia ning parima keskkonnapraktika rakendamine

Konventsiooni osapooled kohustuvad vältima ja kõrvaldama kaldalähedasest tegevusest tingitud reostust, rakendades sealjuures parimat võimalikku tehnoloogiat ning parimat keskkonnapraktikat, nagu see on määratletud II lisa.

3. reegel; Keskkonnaekspertiis ja monitooring

1. Keskkonnaekspertiis ja monitooring viiakse läbi enne loa andmist kaldalähedase tegevuse alustamiseks. Kui on tegemist kasutamise, millele viidatakse 5. reeglis, tuleb enne tegevuse alustamiseks loa andmist informeerida Komiteed ekspertiisi tulemustest.
2. Seoses keskkonnaekspertiisiga tuleb hinnata ümbritseva merekeskkonna tundlikkust vastava kaldalähedase tegevuse suhtes lähtudes alljärgnevatest kriteeriumidest:
  - a) ala tähtsus lindudele ja mereimetajatele;
  - b) ala tähtsus kala ja merekarpide püügalana, kudemisalana ning akvakultuuri seisukohalt;
  - c) ala tähtsus puhkealana;

- d) sette koostis: mehhaaniline koostis, kuivaine-sisaldus, kuumutamiskadu, süsivesiniku kogusisaldus ning Ba, Cr, Pb, Cu, Hg ja Cd sisaldus;
e) bentose arvukus ja liigirohkus ning valitud alifaatiliste ja aromaatsete süsivesinike sisaldus.

3. Jälgimaks kaldalähedaste uurimistöode tagajärgi, tuleb enne ja pärast uurimistöode teostamist läbi viia vähemalt punktis d ettenähtud uuringud.

4. Jälgimaks kaldalähedase tegevuse tagajärgi kasutamise faasis, tuleb enne tööde algust, üheaastaste vaheaegadega tööde jooksul ning tööde lõpetamisel läbi viia vähemalt punktides d ja e ettenähtud uuringud.

4. reegel; Merepõhja uurimisega kaasnev reostus

1. Õli või muid kahjulikke aineid sisaldava puurimislahuse kasutamine on lubatud vaid juhtudel, kui see on vajalik geoloogilistel, tehnilistel või ohutustehnilistel põhjustel ning ainult pärast eelneva loa taotlemist vastavalt riiklikult võimuorganilt. Niisugustel juhtudel võetakse tarvitusele vastavad abinõud vältimaks sellise puurimislahuse sattumist merekeskkonda.

2. Õli sisaldavaid puurimislahuseid ja nende kasutamisel tekkivat puurimisslammi ei tohi juhtida Läänemerele, vaid tuleb toimetada kaldale lõplikuks ümbertöötamiseks või keskkonnasõbralikuks ladustamiseks.

3. Puurimise vesilahuse ja puurimisslammi juhtimine merre saab toimuda vaid vastava riikliku võimuorgani loal. Enne väljutamist tuleb tõestada veel põhineva puurimislahuse madal toksilisus.

4. Puurimise vesilahuse kasutamisel tekkivat puurimisslammi ei tohi juhtida merekeskkonda Läänemere eriti tundlikes piirkondades, nagu näiteks suletud või madalad, piiratud veevahetusega alad, millede ökosüsteemid on haruldased, väärtuslikud või eriti haprad.

5. reegel; Merepõhja kasutamisega kaasnev reostus

Lisaks IV lisa sätetele kehtivad alljärgnevad sätted: a) kõik kemikaalid ning materjalid tuleb toimetada kaldale, nende juhtimine merre on lubatud vaid erandjuhtudel ning igaks selliseks tegevuseks tuleb eraldi taotleda vastava riikliku organi luba;

b) tootmisvee ning teiselaldamisvee juhtimine merekeskkonda on keelatud, kui ei ole tõestatud, et nende naftasisaldus mõõdetuna vastavalt Komitee poolt vastuvõetavale analüüside ja proovide võtmise metoodikale on väiksem kui 15 mg/l.

c) kui vastavust sellele piirnormile ei ole võimalik saavutada parima võimaliku tehnoloogia ning parima keskkonnapraktika rakendamisega, võib vastav riiklik võimuorgan nõuda lisameetmete rakendamist, et vältida Balti mere regiooni võimalikku reostamist, vajaduse korral võib ta kehtestada ka kõrgema piirnormi, mis peab siiski olema võimalikult madal ega või ühelgi juhul ületada 40 mg/l; naftasisaldust tuleb mõõta vastavalt ülaltoodud punkti b sätetele;

d) ühelgi juhul ei tohi lubatud heide avaldada ebasoovitavat mõju merekeskkonnale;

e) et kasutada võimalikult hästi ära puhastus- ja tootmistehnika arengut tulevikus, vaatab vastav riiklik organ kõik heitvete merrejuhtimisload regulaarselt läbi ning uuendab vastavalt reostuse piirnorme.

6. reegel; Aruandluse kord

Iga Konventsiooni osapool nõuab, et kaldalähedase rajatise kasutaja või selle eest vastutav isik esitab aruanded kooskõlas käesoleva Konventsiooni VII lisa 5. reegli 1. punkti sätetega.

7. reegel; Tegutsemine ettenägematu reostuse korral

Igal kaldalähedasel üksusel peab olema tegutsemisplaan ettenägematu reostuse puhuks, mis on kooskõlas vastava riikliku võimuorgani poolt selleks puhuks kehtestatud menetlusega. Plaan sisaldab informatsiooni häire- ja sidesüsteemide ning reostuse vastutoime korralduse kohta, samuti olemasoleva varustuse nimekirja ning mitmesugustel reostuse juhtudel rakendatavate meetmete kirjeldusi.

8. reegel; Kasutuselt kõrvaldatud kaldalähedased üksused

Konventsiooni osapooled garanteerivad, et mahajäetud ning kasutuselt kõrvaldatud, samuti juhuse läbi kasutamiskõlbmatuks muutunud kaldalähedased üksused kõrvaldatakse täielikult ja tuuakse kaldale omaniku vastutusel;

kasutuselt kõrvaldatud puurkaevud likvideeritakse tamponimise teel.

9. reegel; Informatsiooni edastamine

Osapooled vahetavad Komitee vahendusel pidevalt informatsiooni kõigi planeeritavate kaldalähedaste tegevuste iseloomu ja asukoha kohta ning merekeskkonda juhitavate ainete omaduste ja koguste kohta, samuti ka ettenägematu reostuse puhuks rakendatud abinõude kohta.

Lisa VII. REOSTUSJUHTUDELE REAGEERIMINE

1. reegel; Üldettevalmistus

1. Konventsiooni osapooled kohustuvad kindlustama suutlikkuse reageerida Läänemere merekeskkonda ohustavatele reostusjuhtudele. Selle suutlikkuse hulka kuuluvad nii rannikumerel kui avamerel tegutsemiseks ettevalmistatud varustus, laevad ja tööjõud.

2. a) Lisaks 13. artiklis viidatud juhtudele teatab Konventsiooni osapool viivitamatult ka sellistest reostusjuhtudest, mis mõjutavad või võivad mõjutada teiste Konventsiooni osapoolte huve.

b) Ulatuslikumate reostusjuhtude puhul informeeritakse võimalikult kiiresti ka teisi Konventsiooni osapooli ja Komisjoni.

3. Konventsiooni osapooled nõustuvad tegema vajaduse korral vastavalt võimalustele ja olemasolevatele ressursidele koostööd, kui reostusjuhtude tähtsus seda nõuab.

4. Lisaks rakendavad Konventsiooni osapooled meetmeid, et: a) korraldada regulaarset järelevalvet väljaspool oma rannajoont; ja

b) teha muul viisil teiste osapooltega koostööd ja vahetada informatsiooni, et parandada reostusjuhtudele reageerimise suutlikkust.

2. reegel; Tegutsemine ettenägematu reostuse korral

Konventsiooni osapooled kavandavad riiklikud plaanid ettenägematutele reostusjuhtudele reageerimiseks ja koostöös teiste osapooltega ka kahe- või mitmepoolsed plaanid ühiseks ettenägematutele reostusjuhtudele reageerimiseks.

3. reegel; Järelevalve

1. Et hoiduda laevadelt pärineva reostuse vältimisega seotud olemasolevate eeskirjade rikkumisest, arendavad ja teostavad Konventsiooni osapooled üksikult või ühiselt järelevalvet Läänemere regioonis eesmärgiga avastada ja jälgida merre lastud õli ja teisi aineid.

4. reegel; Vastutuspiirkonnad

Konventsiooni osapooled lepivad võimalikult kiiresti kahe- või mitmepoolselt kokku nende Läänemere piirkondade kohta, millede üle nad teostavad järelevalvet ja rakendavad vastumeetmeid, kui märkimisväärne reostus on toimunud või võib tõenäoliselt toimuda. Need kokkulepped ei tohi kahjustada teisi osapoolte vahel sõlmitud samalaadseid kokkuleppeid. Naaberriigid kindlustavad erinevate kokkulepete ühtlustamise. Konventsiooni osapooled informeerivad sellistest lepetest teisi osapooli ja Komisjoni.

5. reegel; Aruandluse kord

1. a) Iga Konventsiooni osapool nõuab tema lipu all sõitva laeva omanikelt või laeva eest vastutavatelt isikutelt viivitamatut aruannet õli või teiste kahjulike ainete heidete või tõenäoliste heidete kohta.

b) Aruanne tuleb esitada lähimale rannikuriigile vastavalt 8. artikli sätetele ja vastavalt 1973. a. laevadelt lähtuva reostuse vältimise rahvusvahelise konventsiooni I protokolliga (modifitseeritud 1978. a. protokolliga) nõuetele (MARPOL 73/78).

c) Konventsiooni osapooled nõuavad laevade omanikelt või teistelt laeva eest vastutavatelt isikutelt ja lennukite pilootidelt viivitamatut antud süsteemile vastavat aruannet merel täheldatud õli või teiste kahjulike ainete märkimisväärsete heidete kohta.

Need aruanded peavad võimaluse piires sisaldama järgmisi andmeid: aeg, koht, tuule ja mere tingimused ning täheldatud heite liik, ulatus ja võimalik allikas.

2. Paragrahv 1b sätteid rakendatakse samuti käesoleva Konventsiooni 11. artikli 4. paragrahvile vastava kaadamise suhtes.

6. reegel; Päästeabinõud laevadel

1. Iga Konventsiooni osapool nõuab oma lipu all sõitvatelt laevadelt vastavalt MARPOL 73/78 sätetele ja nendega kooskõlas oleva õlitõrje plaani olemasolu laeva pardal.

2. Iga Konventsiooni osapool nõuab reostusjuhu korral asjakohaste võimude nõudel oma lipu all sõitvate laevade omanikelt või tema jurisdiktsiooni all tegutsevate ujuvplatvormide eest vastutavalt isikutelt laevade ja nende lasti kohta või ujuvplatvormide korral nende toodangu kohta käivat informatsiooni, mis on vajalik reostuse vältimiseks või likvideerimiseks ja nimetatud võimudega koostöö tegemiseks.

7. reegel; Reageerimisabinõud

1. Reostusjuhu esinemisel tema vastutuspiirkonnas annab Konventsiooni osapool olukorrale hinnangu ja rakendab vajalikke vastuabinõusid, et vältida või vähendada reostuse mõju.

2. a) Konventsiooni osapooled kasutavad reostusjuhtude korral kooskõlas punktiga b mehhanilisi abinõusid.

b) Kemikaale võib kasutada vaid erandjuhtudel ja pärast iga üksikjuhu korral kooskõlastamist vastava riikliku võimuga.

3. Kui reostuslaik triivib või võib tõenäoliselt triivida teise osapoole vastutuspiirkonda, informeeritakse seda osapoolt viivitamatult olukorrast ja senini rakendatud abinõudest.

8. reegel; Abi

1. Vastavalt 1. reegli 3. lõike sätetele: a) on Konventsiooni osapoolle õigus paluda teistelt osapooltelt abi merel asetleidvate reostusjuhtude korral; ja

b) Konventsiooni osapooled annavad abi osutamiseks oma parima.

2. Konventsiooni osapooled rakendavad vajalikke seadusandlikke ja administratiivseid abinõusid, et aidata kaasa: a) reostusjuhtude tagajärgede likvideerimises osalevate laevade, lennukite ja teiste transpordivahendite saabumisele, kasutamisele ja tema territooriumilt lahkumisele või sellise reostusjuhu korral vajaliku personali, materjalide ja seadmete transpordile; ja

b) punktis a viidatud personali, materjalide ja seadmete transportimisele läbi tema territooriumi.

9. reegel; Abistamiskulude tagastamine

1. Konventsiooni osapooled kannavad 8. reeglis viidatud abistamiskulud vastavalt käesolevale reeglile.

2. a) Kui ühe osapoole tegevus toimus vastavalt teise osapoole selgesõnalisele palvele, maksab paluja osapool abistavale osapoolle tagasi tegevusega seotud kulud. Kui palve tühistatakse, kannab paluja osapool juba abistava osapoole poolt kantud või talle põhjustatud kulud.

b) Kui tegevus toimus Konventsiooni osapoole omal initsiatiivil, kannab see osapool tegevusega seotud kulud.

c) Eeltoodud punktides a ja b esitatud põhimõtteid rakendatakse, kui asjaomased osapooled igal üksikjuhul ei lepi kokku teisiti.

3. Kui teisiti ei ole kokku lepitud, arvestatakse teise osapoole palvel toimunud Konventsiooni osapoole tegevuse kulud õiglaselt vastavalt abistava osapoole abi tagastamist puudutavatele seadustele ja kehtivale praktikale.

4. Käesoleva reegli sätteid ei tohi tõlgendada vastuolus olevana Konventsiooni osapoolte õigusega katta reostusjuhtudega seotud tegevuse kulud kolmandate riikide poolt vastavalt teistele asjakohastele rahvusvahelistele ja riiklikele normidele või riiklikest õigusnormidest kõrgemalseisvatele normidele.

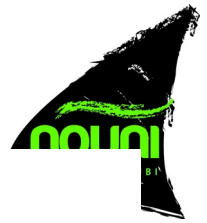
10. reegel; Pidev koostöö

1. Iga Konventsiooni osapool esitab teistele osapooltele ja Komisjonile informatsiooni: a) oma organisatsiooni kohta, mis tegeleb õli ja teiste kahjulike ainete reostusjuhtudega;

b) oma määruste ja teiste abinõude kohta, millel on otsene mõju riigi valmidusele ja suutlikkusele reageerida merel toimuvatele reostusjuhtudele õliga ja teiste kahjulike ainetega;

c) selleks volitatud institutsiooni kohta, mis kogub ja edastab merel õli ja teiste kahjulike ainetega toimuvate reostusjuhtude alaseid aruandeid;

d) selleks volitatud institutsioonide kohta, mis tegelevad vastastikuse abistamise meetmete küsimustega, informatsiooniga ja osapoolte vaheliste, käesolevas lisas mainitud koostöö

küsimustega;

e) käesoleva lisa 7. ja 8. reeglile vastava tegevuse kohta.

2. Konventsiooni osapooled vahetavad informatsiooni uurimis- ja arenguprogrammide kohta, aga samuti ka õli ja teiste kahjulike ainete poolt põhjustatud merereostusega tegelemise viiside tulemuste ning järelevalve ja reostusele reageerimise kogemuste kohta.

3. Konventsiooni osapooled korraldavad regulaarselt ühiseid reostuse tagajärgede likvideerimise ja samuti reostusest teatamise õppusi.

4. Konventsiooni osapooled teevad Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni raames koostööd rahvusvahelise õlireostusele reageerimise, valmisoleku ja koostöö konventsiooni sätete täitmiseks ja edasiarendamiseks.

11. reegel; HELCOM'i õlitõrje juhend

Konventsiooni osapooled rakendavad otstarbekuse piires käesolevat lisa puudutavaid ja Komisjoni või Komisjoni poolt selleks eesmärgiks määratud komitee poolt vastuvõetud merereostuse vastu võitlemise ja koostöö juhendi põhimõtteid ja eeskirju.